

Wiosną 1943 roku (30 marca) zmarł najwybitniejszy kolbuszowianin XX wieku. Miał 24 lata i całe życie przed sobą, tysiące planów i marzeń, z których największym było wyzwolenie Ojczyzny z niewoli. Jan Bytnar „Rudy” i jego przyjaciele za to marzenie oddali życie. W 61 rocznicę śmierci Rudego młodzież z Liceum Ogólnokształcącego im. Janka Bytnara w Kolbuszowej zebrała się na krótkim apelu. W ciszy i skupieniu wspominano Janka i imiona harcerzy z Szarych Szeregów. Odśpiewano hymn szkoły. Zapalono znicze.

I stanął nad nami Rudy

Kim był „Rudy”?

Jan Bytnar pseudonim „Rudy” urodził się 6 maja 1921 roku w Kolbuszowej, rodzinnym mieście matki Zdzisławy Rechulówny. Został wychowany w rodzinie nauczycielskiej o silnych tradycjach patriotycznych. Był bardzo zdolnym uczniem, z wyróżnieniem ukończył Gimnazjum im. Stefana Batorego w Warszawie. We wrześniu 1933 roku wstąpił do harcerstwa i po trzech latach służby zdobył stopień Harcerza Orlego. W czasie wojny harcerze zaangażowali się w walkę z okupantem. Janek z kolegami związał się z akcją „małego sabotażu”, prowadzoną przez organizację podziemną Wawer, oraz brał udział w akcjach dywersyjnych Grup Szturmowych. W czasie wojny Janek ukończył Wyższą Szkołę Maszyn i Elektroniki, oraz w stopniu podharcemistrza tajną Szkołę Podchorążych Piechoty „Agricola”. Janka Bytnara aresztowano 23 marca 1943 roku. Nieludzko torturowany w więzieniu na Pawiaku, został odbity 26 marca przez kolegów w brawurowej akcji, która przeszła do historii pod nazwą „Akcja pod arsenałem”. Pomimo starań lekarzy zmarł. Umierał jednak wśród przyjaciół harcerzy, którzy wyrwali go z rąk hitlerowskich oprawców. Za nieugiętą postawę i odwagę nadano mu pośmiertnie Krzyż Walecznych i stopień podporucznika.

Utrwalić przyjaźń

Roli przyjaźni w życiu młodego człowieka poświęcony został I Powiatowy Konkurs Bytnarowski pn. „Przyjaźń”. Zorganizowało go Liceum Ogólnokształcące w Kolbuszowej.

Jego głównym celem było popularyzowanie historii życia Janka Bytnara i jego przyjaciół oraz patriotyzmu, którego stali się wzorem. W kategorii poezja nagrodzono następujące osoby: **Małgorzatę Bąba** z Liceum Ogólnokształcącego w Kolbuszowej – pierwsze miejsce; **Kingę Kłosińską** z Gimnazjum Nr 1 w Kolbuszowej – drugie miejsce; **Agnieszkę Zygmunta** z Liceum Ogólnokształcącego w Kolbuszowej - trzecie miejsce. Jury przyznało także wyróżnienie dla **Szymona Jasińskiego** z Gimnazjum w Cmolesie. W kategorii opowiadania historyczno-literackiego na temat: „Akcja pod arsenałem” wyrazem przyjaźni „Rudego” z „Zośką” i „Alkiem” przyznano wyróżnienia dla **Natalii Grabiec** z Gimnazjum Nr 1 w Kolbuszowej, **Urszuli Rędziniak** z Gimnazjum w Kupnie i dla **Patrycji Gniewek** z Gimnazjum w Widelce. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się 2 kwietnia 2004 roku w Liceum Ogólnokształcącym w Kolbuszowej.

Pamięć o patronie

W drugi dzień kwietnia tego roku obchodzono uroczyste Dzień Patrona Szkoły Janka Bytnara. W programie, opracowanym przez mgr Małgorzatę Miąso i mgr Genowefę Zdeb, znalazły się takie interesujące punkty jak: oglądanie filmu „Rudy, Alek i Zośka”; konkursy i zabawy wykorzystujące wiedzę uczniów o patronie szkoły i Szarych Szeregach; zawody sportowe na hali oraz gry terenowe dla kilkusobowych drużyn z licealnych klas. W czasie tych ostatnich uczniowie musieli wykazać się sprawnością, znajomością historii i umiejętnościami praktycznymi z za-

kresu udzielania pierwszej pomocy. Po ocenie prac, rozwiązaniu konkursów i ogłoszeniu wyników z zawodów wyłoniono dziewięć klas, które wykazały się największą

Janek Bytnar 1921 - 1943

wiedzą lub sprawnością. Wyróżnione klasy otrzymały słodczyce i pamiątkowe dyplomy.

Odbył się również finał Szkolnego Konkursu Wiedzy o Janku Bytnarze i Szarych Szeregach, w którym kilka trzyosobowych zespołów musiało wykazać się wiedzą o życiu patrona szkoły i harcerstwie w czasie II wojny światowej. Pytania przygotowane przez organizatorów konkursu były trudne i wymagały bardzo szczegółowej wiedzy na temat losów Janka Bytnara i jego przyjaciół. Najlepsza okazała się drużyna z klasy IVB, która zajęła pierwsze miejsce. Drugi rezultat uzyskała drużyna z klasy ID. Gratulacje należy złożyć również drużynie z klasy IA, która wystąpiła w osłabionym, dwuosobowym składzie, a mimo to zdobyła trzecie miejsce.

Na uroczystości poświęcone pamięci Janka Bytnara przybył przewodniczący Rady Rodziców: burmistrz **Zbigniew Chmielowiec**, przedstawiciele Rady Rodziców: **Tadeusz Serafin**, **Elżbieta Kupczyk** i **Teresa Woźnik**. Przybyła drużyna **Jadwiga Siwiec** - komendantka hufca i harcerze ze szkół podstawowych w Bukowcu, Kupnie i Widelce. O godzinie 14⁰⁰ rozpoczął się uroczysty apel. Pod pamiątkową tablicą przedstawiciele władz powiatu, nauczycieli, rodziców i uczniów złożyli kwiaty. Następnie uczniowie Liceum przedstawili gawędę (kominiek) pod tytułem: „I stanął nad nami Rudy”. Wiersze Krzysztofa Kamila Baczyńskiego oraz piosenki partyzanckie i harcerskie ukazały obraz wojny widziany oczami młodych ludzi, którzy marzyli o świecie pokoju i miłości a musieli walczyć i oddać swoje życie za Ojczyznę. Jednym z nich był właśnie Janek Bytnar „Rudy” i jemu poświęcony został ten „kominiek”.

Po części artystycznej nastąpiło rozdanie nagród w I Powiatowym Konkursie Bytnarowskim, Szkolnym Konkursie Wiedzy o Janku Bytnarze i Szarych Szeregach, oraz ogłoszono zwycięzców w rywalizacji klas. Klasom IVE i IVF wręczono Przechodni Puchar Dyrektora Szkoły i złote medale za zwycięstwo w zawodach piłki nożnej. Przyznano również tytuł Króla Strzelców, który w tym roku zdobyli: **Katarzyna Burek** (IVF) i **Ma-teusz Serafin** (IVE).

Agnieszka Sowa

